

Valtuustoaloite kotihoidon kuntalisän uudelleen käyttöönotosta ja sen vaikutusten selvittämisestä

Sotkamon kunnan aiemmin käytössä ollut kotihoidon kuntalisä on ollut merkittävä tuki niille perheille, jotka ovat valinneet hoitaa alle kaksivuotiaista lastaan kotona. Tämä lisätuki kuitenkin poistettiin osana kunnan säästötoimenpiteitä. Nyt haluamme tuoda esille kotihoidon kuntalisän tärkeyden ja esittää sen uudelleen käyttöönottoa.

Useat tutkimukset osoittavat, että alle kaksivuotiaan lapsen hoitaminen kotona voi olla lapsen kehitykselle hyödyllistä. Esimerkiksi Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tutkimus (2007) osoittaa, että kotihoitoon kannustavat tuet, kuten kuntalisä, voivat vähentää varhaiskasvatuksen kustannuksia kunnille ja samalla tarjota perheille joustavuutta hoitomuotojen valinnassa. Kunnan järjestämä päivähoito maksaa keskimäärin yli 1000 euroa kuukaudessa lasta kohden, ja alle kolmivuotiaiden kohdalla kustannukset voivat nousta jopa 1500 euroon. Palvelusetelillä yksityisessä päiväkodissa hoitaminen maksaa kunnalle 1214-1647 euroa kuukaudessa.

Kotihoidontuki sen sijaan on vain 377,68 euroa kuukaudessa, ja mahdollisella kuntalisällä siitä voisi tehdä houkuttelevamman vaihtoehdon perheille. Kuntalisän käyttöönotto olisi kunnalle edelleen selkeästi edullisempi ratkaisu verrattuna päivähoidon tarjoamiseen, mikä tukee tätä aloitetta taloudellisesta näkökulmasta.

Toinen tutkimus, THL (Terveystieteiden tutkimuskeskus) selvitys varhaislapsuuden hoitomuodoista (2013), tukee myös ajatusta kotihoidon hyödyistä. Selvityksen mukaan pitkäkestoinen kotihoito, erityisesti alle kolmivuotiaiden lasten osalta, on yhteydessä lapsen turvallisuuden tunteen kehittymiseen ja perhesuhteiden vahvistumiseen. Tämä voi edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Lisäksi kotihoidon kuntalisä tukee perheiden mahdollisuutta tehdä heidän elämäntilanteeseensa sopivimpia ratkaisuja lastenhoidossa, mikä lisää asukkaiden hyvinvointia ja sitoutumista kuntaan. Tämä aloite on myös linjassa Sotkamon kunnalle myönnetyn UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen kanssa, joka korostaa lasten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistämistä kaikissa kunnan päätöksissä.

Esitämme, että Sotkamon kunta ottaa uudelleen käyttöön kotihoidon kuntalisän alle kaksivuotiaiden lasten osalta. Vaihtoehtoisesti tulee tarkastella myös mahdollisuutta laajentaa kuntalisän piirissä olevat lapset alle kolmivuotiaisiin. Lisäksi pyydämme, että kuntalisän taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia selvitetään tarkemmin, erityisesti huomioiden sen mahdolliset säästövaikutukset päivähoidon kustannuksiin ja sen merkitys perheiden hyvinvoinnille.

Sotkamossa 24.9.2024

Sotkamon kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Heidi Kotilainen

Sami Kilpeläinen